

SENAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1981-1982

30 JANVIER 1982

Proposition de loi modifiant l'article 24 de la loi du 20 juillet 1971 sur les funérailles et sépultures**(Déposée par M. Paque et consorts)**

DEVELOPPEMENTS

1. Dans la circulaire du Ministre de l'Intérieur du 20 octobre 1977 (publiée au « *Moniteur belge* » du 28 octobre 1977), on peut lire ce qui suit :

« ... Si une commune compte plusieurs cimetières, ce qui, depuis les fusions, constitue l'hypothèse la plus fréquente, le principe constitutionnel d'égalité entre les citoyens exige que, sauf circonstances particulières de nature à justifier une exception, tous les cimetières de cette commune soient soumis au même régime juridique (Voir CE 7 juillet 1977, commune de Kinrooi, n° 17 114, RACE, p. 628). Cela implique qu'en l'absence d'un motif connu et légitime permettant de déroger à cette règle, tous soient pourvus d'une parcelle de dispersion des cendres et d'un columbarium. »

2. A juste titre, cette prise de position du Ministre de l'Intérieur a provoqué un certain émoi dans les milieux communaux.

Elle est excessive et manque de réalisme, particulièrement si l'on tient compte du fait que, bien qu'il tende fort nettement à s'accroître, le nombre des incinérations en Belgique demeure relativement peu élevé.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1981-1982

30 JANUARI 1982

Voorstel van wet tot wijziging van artikel 24 van de wet van 20 juli 1971 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging**(Ingediend door de heer Paque c.s.)**

TOELICHTING

1. In de omzendbrief van de Minister van Binnenlandse Zaken van 20 oktober 1977 (gepubliceerd in het « *Belgisch Staatsblad* » van 28 oktober 1977) kan men het volgende lezen :

« Er dient immers te worden op gewezen dat, als een gemeente verschillende begraafplaatsen heeft, wat sedert de samenvoegingen meestal het geval is, het grondwettelijk beginsel van de gelijkheid der burgers eist dat, behoudens bijzondere omstandigheden welke een uitzondering kunnen verantwoorden, al de begraafplaatsen van die gemeente aan dezelfde rechtsregel zijn onderworpen (zie RvS 7 juli 1977, gemeente Kinrooi, nr. 17 144, VARvS, blz. 628). Zulks houdt in dat, als geen gekende en wettige reden een afwijking van die regel kan rechtvaardigen, zij alle een asverstrooiingsperceel en een columbarium moeten hebben. »

2. Dat standpunt van de Minister van Binnenlandse Zaken heeft in de gemeentelijke kringen terecht een zekere deining veroorzaakt.

Dat standpunt is overdreven en niet realistisch genoeg, vooral als men er rekening mee houdt dat het aantal lijkverbrandingen in België — ook al gaat het duidelijk in stijgende lijn — betrekkelijk laag gebleven is.

3. De 1971 à 1977, l'évolution a été la suivante :

- En 1971 : 455 incinérations;
- En 1972 : 770 incinérations;
- En 1973 : 1 062 incinérations;
- En 1974 : 1 520 incinérations;
- En 1975 : 1 993 incinérations;
- En 1976 : 2 657 incinérations;
- En 1977 : 3 251 incinérations.

4. En 1977, il y a donc eu 3 251 incinérations en Belgique, ce pour 112 208 décès. Il est ainsi bien exact que le nombre des incinérations en Belgique demeure relativement peu élevé.

5. Les 3 251 incinérations dont il est question sub. 4 se sont réparties comme suit, par province :

- Province d'Anvers : 1 466 incinérations;
- Province de Brabant : 807 incinérations;
- Province de Flandre occidentale : 222 incinérations;
- Province de Flandre orientale : 380 incinérations;
- Province de Hainaut : 132 incinérations;
- Province de Liège : 213 incinérations;
- Province de Limbourg : 3 incinérations;
- Province de Luxembourg : 8 incinérations;
- Province de Namur : 20 incinérations.

6. Etant donné ce qui est dit sub. 5, exiger que chaque cimetière soit pourvu d'une parcelle de dispersion des cendres et d'un columbarium, c'est exiger, par exemple :

— Que dans la province de Limbourg (où il y a quelque 136 cimetières), il y ait quelque 136 parcelles de dispersion des cendres et quelque 136 columbariums, ce pour 3 incinérations par an;

— Que, dans la province de Luxembourg (où il y a quelque 229 cimetières), il y ait quelque 229 parcelles de dispersion de cendres et quelque 229 columbariums, ce pour 8 incinérations par an;

— Que, dans la province de Namur (où il y a quelques 345 cimetières), il y ait 345 parcelles de dispersion des cendres et quelque 345 columbariums, ce pour 20 incinérations par an.

Voilà qui n'est guère raisonnable.

7. Suite à des démarches de l'Union des Villes et Communes belges, le Ministre de l'Intérieur avait promis d'assouplir, de nuancer sa position, afin que les communes ne se voient pas imposer une charge disproportionnée et, partant, injustifiée.

8. Cependant, il semblerait que cet assouplissement ne soit pas intervenu, puisque, lors de la discussion, en Commission de l'Intérieur de la Chambre des Représentants du

3. Van 1971 tot 1977 was de evolutie de volgende :

- In 1971 : 455 lijkverbrandingen;
- In 1972 : 770 lijkverbrandingen;
- In 1973 : 1 062 lijkverbrandingen;
- In 1974 : 1 520 lijkverbrandingen;
- In 1975 : 1 993 lijkverbrandingen;
- In 1976 : 2 657 lijkverbrandingen;
- In 1977 : 3 251 lijkverbrandingen;

4. In 1977 waren er in België du 3 251 lijkverbrandingen voor 112 208 sterfgevallen. Het is derhalve zeer juist dat het aantal lijkverbrandingen in België betrekkelijk laag is.

5. De 3 251 sub. 4 vermelde lijkverbrandingen werden per provincie verdeeld als volgt :

- Provincie Antwerpen : 1 466 lijkverbrandingen;
- Provincie Brabant : 807 lijkverbrandingen;
- Provincie West-Vlaanderen : 222 lijkverbrandingen;
- Provincie Oost-Vlaanderen : 380 lijkverbrandingen;
- Provincie Henegouwen : 132 lijkverbrandingen;
- Provincie Luik : 213 lijkverbrandingen;
- Provincie Limburg : 3 lijkverbrandingen;
- Provincie Luxemburg : 8 lijkverbrandingen;
- Provincie Namen : 20 lijkverbrandingen.

6. Eisen dat iedere begraafplaats haar eigen asverstrooiingsweide en haar eigen columbarium zou hebben, komt — na hetgeen sub 5 gezegd werd — neer de eis, bijvoorbeeld :

— Dat er in de provincie Limburg (waar ongeveer 136 begraafplaatsen zijn) ongeveer 136 asverstrooiingsweiden en ongeveer 136 columbariums zouden zijn, en dat voor 3 lijkverbrandingen per jaar;

— Dat er in de provincie Luxemburg (waar ongeveer 229 begraafplaatsen zijn) ongeveer 229 asverstrooiingsweiden en ongeveer 229 columbariums zouden zijn, en dat voor 8 lijkverbrandingen per jaar;

— Dat er in de provincie Namen (waar ongeveer 345 begraafplaatsen zijn) ongeveer 345 asverstrooiingsweiden en ongeveer 345 columbariums zouden zijn, en dat voor 20 lijkverbrandingen per jaar.

Dat is niet zeer redelijk.

7. Gevolg gevend aan een bemiddelend optreden van de Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten had de Minister van Binnenlandse Zaken beloofd zijn standpunt te versoepelen, te nuanceren opdat er aan de gemeenten geen last opgelegd zou worden buiten alle verhouding, die derhalve ongerechtvaardigd zou zijn.

8. Die versoepeling schijnt er echter niet gekomen te zijn vermits de Minister van Binnenlandse Zaken tijdens de bespreking van het ontwerp van de begroting van zijn

projet de budget de son Département pour l'année budgétaire 1979, le Ministre de l'Intérieur a déclaré ce qui suit :

« Aux termes de la loi du 20 juillet 1971 sur les funérailles et sépultures, les communes sont tenues de disposer d'un columbarium et d'une pelouse de dispersion.

Comme tous les cimetières sont soumis à un même régime juridique, il doit donc y avoir en principe dans tous les cimetières d'une commune un columbarium et une pelouse de dispersion, sauf circonstances spéciales pouvant justifier des exceptions.

Il appartient au conseil communal de prendre une délibération prévoyant une exception au vu des circonstances locales.

Le fait pour une commune de ne pouvoir donner suite à des demandes portant sur une forme de sépulture que la loi de 1971 a mise sur le même pied que les autres constituerait en tout cas une négligence grave. »

9. En conséquence, la présente proposition de loi tend à faire décider par le législateur que les communes satisfont à leur obligation de disposer de columbariums et de parcelles de dispersion des cendres lorsqu'un de leurs cimetières est pourvu d'un columbarium et d'une parcelle de dispersion.

G. PAQUE.

**

PROPOSITION DE LOI

ARTICLE UNIQUE

Dans la section III du chapitre II de la loi du 20 juillet 1971 sur les funérailles et sépultures, il est inséré un article 24bis, rédigé comme suit :

« Article 24bis. — Pour l'application du précédent article, les communes satisfont à leurs obligations lorsqu'un des cimetières situés sur leur territoire est pourvu d'un columbarium et d'une parcelle de dispersion des cendres. »

G. PAQUE.

G. DESIR.

D. ANDRE.

R. VANDEZANDE.

M. VAN HERREWEGHE.

Departement voor het begrotingsjaar 1979 in de Kamercommissie van Binnenlandse Zaken het volgende verklaarde :

« Krachtens de wet van 20 juli 1971 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging zijn de gemeenten gehouden over een columbarium en een asverstrooiingsweide te beschikken.

Op grond van het principe dat alle begraafplaatsen aan hetzelfde juridisch regime zijn onderworpen moet er op al de begraafplaatsen van een gemeente een columbarium en een asverstrooiingsweide zijn behoudens bijzondere omstandigheden welke een uitzondering kunnen verantwoorden.

Het komt de gemeenteraad toe een beslissing te nemen waarbij, rekening houdende met de plaatselijke omstandigheden, in een uitzondering wordt voorzien.

Het zou alleszins in hoofde van de gemeente een grove nalatigheid zijn, mocht zij niet in staat zijn gevolg te geven aan aanvragen i.v.m. een vorm van lijkbezorging die bij de wet van 1971 met de andere vormen van lijkbezorging op gelijke voet werd gesteld. »

9. Het onderhavige wetsvoorstel beoogt bijgevolg door de wetgever te doen beslissen dat de gemeenten voldoen aan hun verplichting om te beschikken over columbariums en asverstrooiingsweiden wanneer een enkele van hun begraafplaatsen een columbarium en een asverstrooiingsweide heeft.

**

VOORSTEL VAN WET

ENIG ARTIKEL

In de afdeling III van hoofdstuk II van de wet van 20 juli 1971 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging wordt een artikel 24bis ingelast, luidende als volgt :

« Artikel 24bis. — Voor de toepassing van het bepaalde in het vorige artikel voldoet de gemeente aan haar verplichtingen wanneer een van de zich op haar grondgebied bevindende begraafplaatsen over een columbarium en een asverstrooiingsweide beschikt. »